

Rian Um Tuning Le Covo Na Ngeihmi Hna

Australia ah riantuantu pakhat asi mi nih an ngeihmi covo hna cu hlawh pek na si lai, overtime tuannak nawl na ngeih lai, dam lo khuh na ngei lai, suimilam can in tuannak nawl na ngeih lai, le na rian tuannak ah himnak na ngeih lai ramkulh le peng dang ah an mah le umnak cio in a dang kho men, a sinain nan tuan nak I uktu pa kha hal cawlh teh. Rian i na fian lo mi um sual ahcun. Cu bantuk thiamthiam in riantuan piaktu/autu zong na hal khawh thiam hna. Trade Union ah pehtlai nak nawl zong na ngeih.

Rian Um Tuuning Hna

Rian pawl nih an mah le rian sining hawh in a um tuning an um dih ve. Na rian cu permanent zong a si kho ko. Mah ah cun damlo khunh hna na ngeih hei ti le na tuan man cu a nazi term in na tuan a si ahcun cu ticun a tuan man an in pek kho ko. Zan zong ah part time in siseh full time in siseh tuan khawh thiam a si. Mah hi hi a biapi ngai nanmah nih can na pek khawhnak tawh in riantuan khawh a si. Hi kong ah fiang deuh in theih na duh a si ahcun www.fairwork.gov.au ah relchap khawh a si.

Hlawh Zuhnak

Na hmuhi phaisa chung in ngunkhuai caah siseh, I kaunnak caah siseh zuh na si lai. (A mah bel, union pehmi) na si a hau. Rian na thawk cangka in nan riantuannak I uktu kha mah hna pawl kong cu tha te in nan hal hna lai. Cu hlei ah na duh a si ahcun (innhlan man le electric man) hna khi na hlawh in zuh cawlhkhawh an si.

Upattuk Cang Ruang I Rian in Dinhternak

Upattuk Cang Ruang I Rian In Dinhternak (Superannuation) kan ti mi cu rian uktu nih a riantuan tu nu/pa kha a kum a upattuk ruangah a dinhter/pensin a pek khi a si. A tlangpi in 60 in 65 chung hi cu pensin pek an si. superannuation 'super' ah hin an pehtlainak tuah ve cu a hau. rianuk tu pa nih a rian a tuan mi nu/pa kha mah ka superannuation ah khan fund a चाहpiak lai. Cu a चाहpiak mi leng ah rantuantu nu/pa nih phaisa a ngeih I चाहchap a duh ahcun चाह khawh thiam a si. Hi kong ah fiang deu le tlamtling deuh in theih na duh ahcun:

- www.ato.gov.au/super/
- www.moneysmart.gov.au/superannuation-and-retirement ah hn relchap khawh a si.

Rian Ah Himnak Le Ngandamnak Kong

Rian a tuantu hna an himnak hnga ding caah tiah Australia ram chung ummi ramkulh le peng kip nih upadi an ngei. Mah an ngeih mi upadi hna cu na ca ah a za tawh in tlang a tlak lai. An ngandamnak caah a za tawh te in zohkhenh le cawmhlawmh zohkhen an si hna lai. Rian ttuantu hna nih an riantuannak I uktu hna nih an tawl rel piak mi hna cungah an lungtling dih ve lai. Riantuannak ah thin hung le aipuan in um lo ding, thil pung hna tha te in I hruak aih ding ti tiang a um dih. Hi kong ah tlamtling deuh in theih na duh a si ahcun: www.safeworkaustralia.gov.au ah relchap khawh a si.

